

Nastroje na rynku pracy we wrześniu

Opracowała
Barbara Badora

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Wyróżniająca Jakość Badań

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- Oceny aktualnej sytuacji w zakładach pracy są niemal takie same jak w ostatniej dekadzie sierpnia. Obecnie 61% pracujących zarobkowo uważa sytuację w swoim miejscu pracy za dobrą (wzrost o 1 punkt procentowy), 26% twierdzi, że jest ona „ani dobra, ani zła” (spadek o 1 punkt), a 12% ocenia ją jako złą (wzrost o 1 punkt).
- Prognozy dotyczące rozwoju sytuacji w zakładach pracy w ciągu najbliższego roku są takie same jak w ostatniej dekadzie sierpnia – większość pracujących zarobkowo uważa, że pozostanie ona bez zmian (63%), 19% wyraziło przekonanie, że nastąpi poprawa, a pogorszenia spodziewa się 11% pytanych. Tak jak poprzednio 7% ankietowanych uchyliło się od zajęcia stanowiska w tej kwestii.
- W porównaniu z ostatnią dekadą sierpnia minimalnie zmniejszyły się obawy o utratę obecnej pracy i nieznacznie zwiększyło poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia – o 3 punkty procentowe ubyło pracujących zarobkowo, którzy liczą się z możliwością utraty pracy (do 21%), a o 2 punkty przybyło twierdzących, że możliwość utraty obecnej pracy, tzn. zwolnienia, bankructwa, likwidacji zakładu pracy, gospodarstwa itp., to w ich przypadku zdarzenie mało prawdopodobne (obecnie 36%). Łącznie odsetek deklarujących mniejsze lub większe poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia także zwiększył się o 2 punkty procentowe (do 75%), ponieważ nie zmienił się udział raczej nie liczących się z możliwością utraty obecnej pracy (39%).
- W porównaniu z poprzednim pomiarem oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy wśród ogółu badanych nieznacznie się poprawiły. O 2 punkty procentowe przybyło przekonanych, że w ich miejscowości lub jej okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę (obecnie 13%), o 2 punkty procentowe ubyło uważających, że można tam wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią (obecnie 50%), a o 1 punkt zmniejszyła się grupa przekonanych, że znalezienie pracy w okolicy ich miejsca zamieszkania jest trudne lub całkowicie niemożliwe (obecnie 26%).

SPIS TREŚCI

Sytuacja w zakładach pracy.....	1
Oceny	1
Przewidywania.....	3
Bezpieczeństwo zatrudnienia	6
Ocena lokalnych rynków pracy	8

Osoby pracujące zarobkowo, w tym także dorywczo i w niepełnym wymiarze czasu pracy, we wrześniu¹, jak co miesiąc, zapytaliśmy o obecną i przewidywaną sytuację w ich zakładach pracy oraz o poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia lub zagrożenia utratą pracy. Interesowały nas ponadto opinie wszystkich dorosłych respondentów na temat sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

SYTUACJA W ZAKŁADACH PRACY

Oceny

We wrześniu ponad trzy piąte (61,3%) pracujących zarobkowo oceniali obecną sytuację w swoim miejscu pracy jako dobrą, nieco ponad jedna czwarta (25,7%) stwierdziła, że jest ona „ani dobra, ani zła”, 11,9% pytanym uznało ją za złą i tylko 1,2% uchyliło się od odpowiedzi. Tak jak we wcześniejszych badaniach zarówno wśród ocen pozytywnych, jak i negatywnych dominują opinie umiarkowane (51,6% pytanym uznało obecną sytuację w swoim zakładzie pracy za po prostu dobrą, a 10,3% – za po prostu złą), natomiast oceny skrajne są w mniejszości (9,7% badanych stwierdziło, że obecna sytuacja w zakładzie pracy jest bardzo dobra, a 1,6% – że bardzo zła).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (425) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

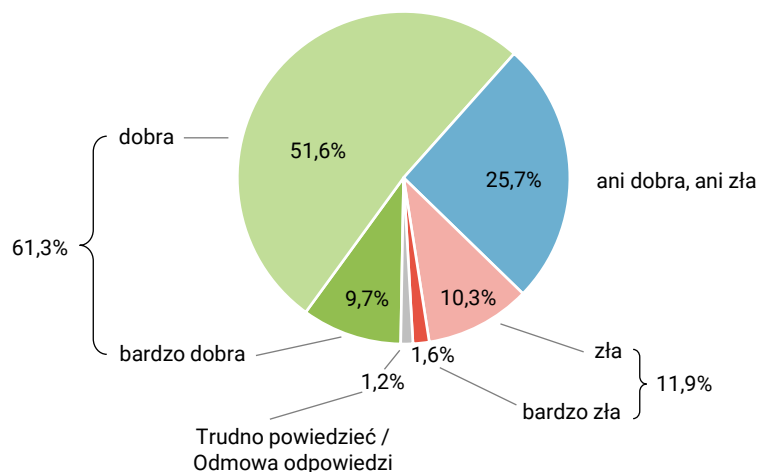
We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 11 do 22 września 2025 roku na próbie liczącej 969 osób (w tym: 65,4% metodą CAPI, 22,1% – CATI i 12,5% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

CBOS

RYS. 1. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:

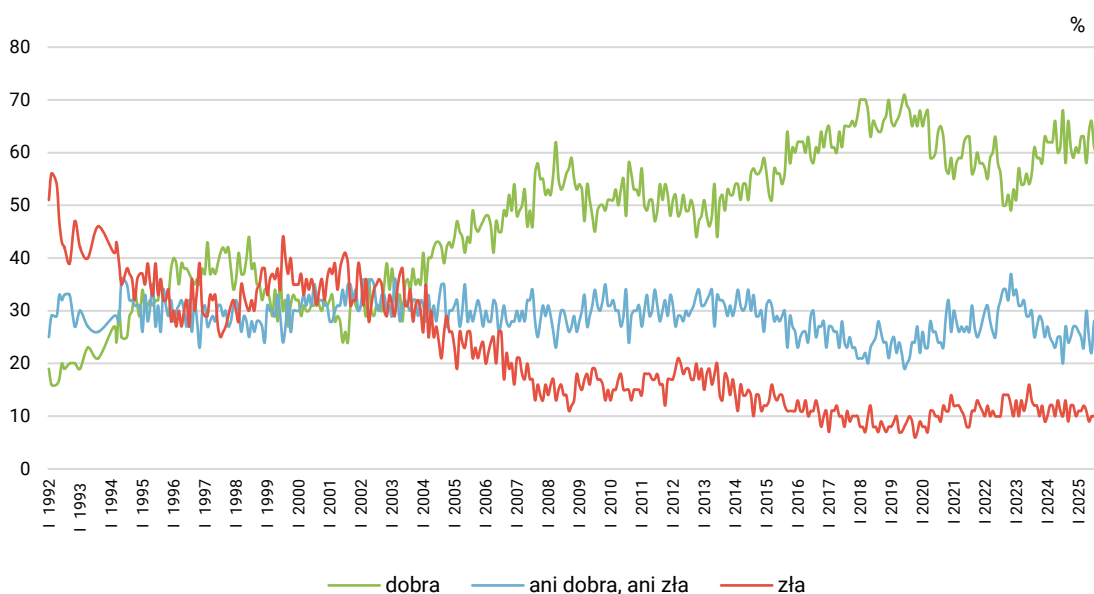
ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=560)

Oceny aktualnej sytuacji w zakładach pracy są niemal takie same jak w ostatniej dekadzie sierpnia. Po 1 punkcie procentowym przybyło pracujących zarobkowo uważających sytuację w swoim miejscu pracy za dobrą oraz tych, którzy uważających ją za złą, i o tyle samo (spadki po 1 punkcie) zmniejszyły się grupy twierdzących, że jest ona „ani dobra, ani zła”, oraz uchylających się od jej oceny.

CBOS

RYS. 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?*
Czy jest ona:

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 1

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów pracujących zarobkowo* według terminów badań													
	2024					2025								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
N*	522	534	582	562	518	555	573	622	615	652	582	576	538	560
	procentowanie w kolumnach													
– dobra	58	66	61	59	61	60	63	63	58	64	66	61	60	61
– ani dobra, ani zła	27	24	25	27	27	26	25	23	30	25	22	28	27	26
– zła	13	9	12	12	10	11	11	12	11	9	10	10	11	12
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	3	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1	2	1

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin
Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

Oceny aktualnej sytuacji w zakładach pracy istotnie statystycznie różnicuje sektor gospodarki, w którym pracują badani. W wrześniu znacznie lepiej niż pozostali oceniali ją pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem – 67% z nich uznało sytuację w swojej firmie za dobrą, dla 23% była ona „ani dobra, ani zła”, a co dziesiąty (10%) ocenił, że jest ona zła (zob. tabelę aneksową 1).

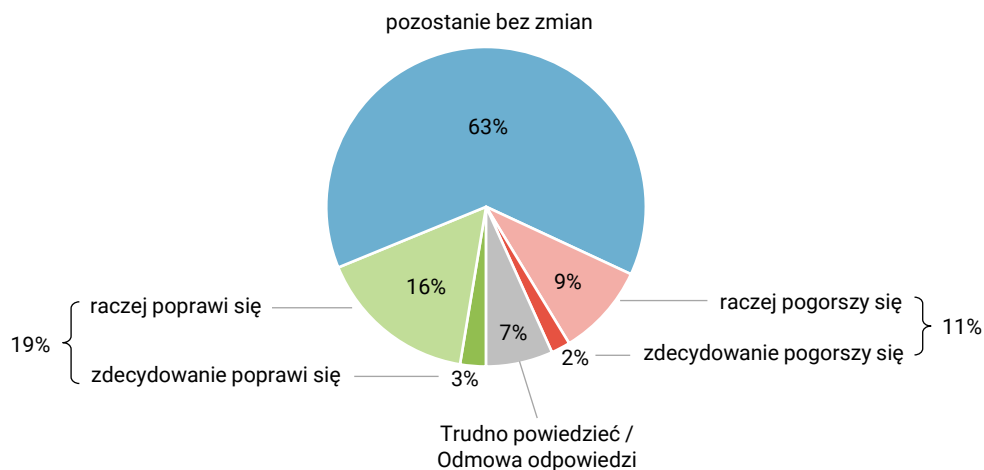
Przewidywania

Większość (63%) pracujących zarobkowo wyraziła przekonanie, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich zakładach pracy nie zmieni się. Wśród pozostałych badanych więcej było optymistów (19%) niż pesymistów (11%), ale tak samo jak we wcześniejszych pomiarach respondenci spodziewający się zmian na ogół nie uważali, że będą one duże (3% oczekiwało zdecydowanej poprawy, a 2% – zdecydowanego pogorszenia sytuacji w zakładzie pracy). Od odpowiedzi na pytanie o przewidywany rozwój sytuacji w miejscu pracy uchyliło się 7% badanych.

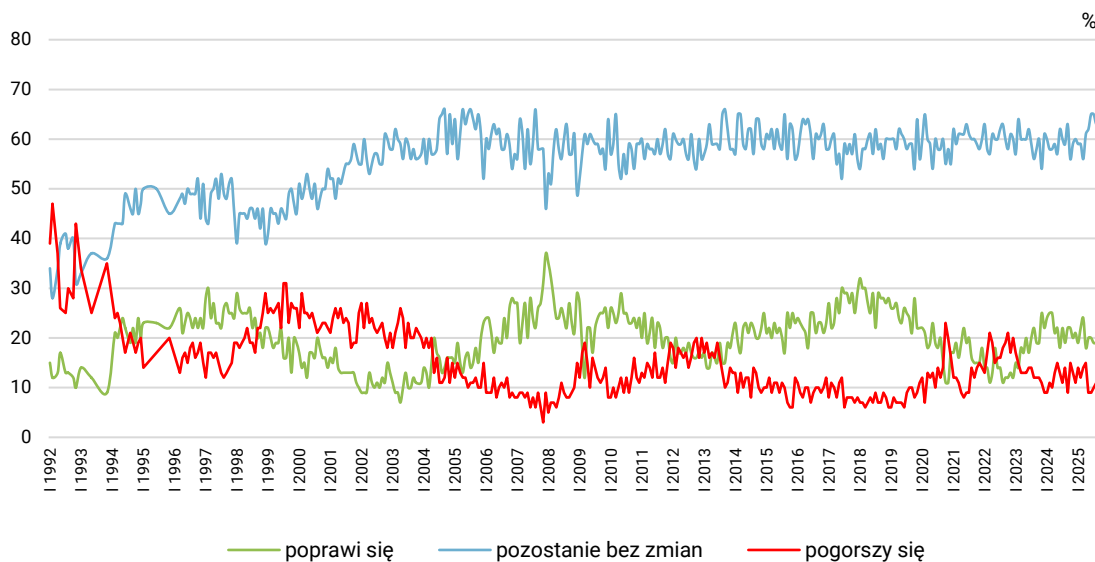
Prognozy dotyczące rozwoju sytuacji w zakładach pracy w ciągu najbliższego roku są takie same jak w ostatniej dekadzie sierpnia.

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=560)

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:

* Odpowiedzi respondentów pracujących zarobkowo. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 2

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów pracujących zarobkowo* według terminów badań													
	2024					2025								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	N*	522	534	582	562	518	555	573	622	615	652	582	576	538
procentowanie w kolumnach														
– poprawi się	19	22	22	20	21	19	22	24	18	20	20	19	19	19
– pozostanie bez zmian	59	63	56	59	60	59	59	56	61	62	65	65	63	63
– pogorszy się	14	9	15	13	11	14	12	14	15	9	9	10	11	11
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	8	6	7	8	8	9	7	6	7	8	6	6	7	7

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin
Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

We wrześniu, tak jak w poprzednich miesiącach, prognozy dotyczące rozwoju sytuacji w zakładach pracy w ciągu najbliższego roku najbardziej różnicowało postrzeganie jej stanu aktualnego. Większość pracujących zarobkowo, którzy uważają obecną sytuację za dobrą (66%) lub określających ją stwierdzeniem „ani dobra, ani zła” (68%), spodziewa się, że w ciągu najbliższego roku pozostanie ona bez zmian, a największa część (46%) oceniających, że jest ona zła, przewiduje jej pogorszenie. Ponadto im gorsze oceny sytuacji aktualnej, tym więcej przekonanych, że w ciągu roku nastąpi jej pogorszenie (od 4% wśród oceniających, że obecna sytuacja jest dobra, do 46% wśród uważających ją za złą). Poprawy sytuacji w swoich zakładach pracy znacznie częściej niż pozostali spodziewają się badani, według których obecnie jest ona dobra (24% wobec 11%).

TABELA 3

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:		
	dobra	ani dobra, ani zła	zła
	procentowanie w kolumnach		
– poprawi się	24	11	11
– pozostanie bez zmian	66	68	38
– pogorszy się	4	13	46
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	6	8	5

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin (N=560)

Warto też dodać, iż we wrześniu na tle pracujących w pozostałych sektorach gospodarki ponadprzeciętnie wysokim odsetkiem optymistów wyróżniali się pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem (24% spośród nich uważało, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich zakładach pracy poprawi się) – zob. tabelę aneksową 2.

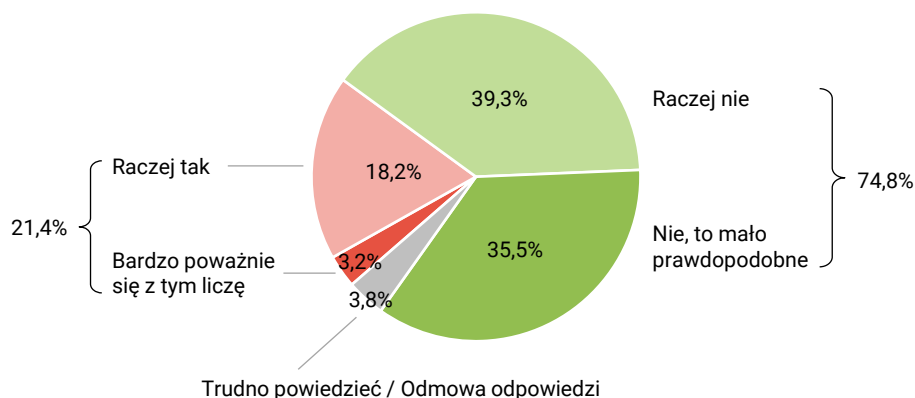
BEZPIECZEŃSTWO ZATRUDNIENIA

We wrześniu w porównaniu z ostatnią dekadą sierpnia minimalnie zmniejszyło się poczucie zagrożenia utratą obecnej pracy i nieznacznie zwiększyło poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia – o 3 punkty procentowe ubyło pracujących zarobkowo, którzy liczą się z możliwością utraty pracy (obecnie 21%), a o 2 punkty przybyło twierdzących, że możliwość utraty obecnej pracy, tzn. zwolnienia, bankructwa, likwidacji zakładu pracy, gospodarstwa itp., to w ich przypadku zdarzenie mało prawdopodobne (obecnie 36%). Łącznie odsetek deklarujących mniejsze lub większe poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia także zwiększył się o 2 punkty procentowe (do 75%), ponieważ nie zmienił się udział raczej nie liczących się z możliwością utraty obecnej pracy (39%). Czterech na stu pytanym uchyliło się od odpowiedzi na to pytanie (4%, wzrost o 1 punkt).

CBOS

RYS. 5. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=560)

Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

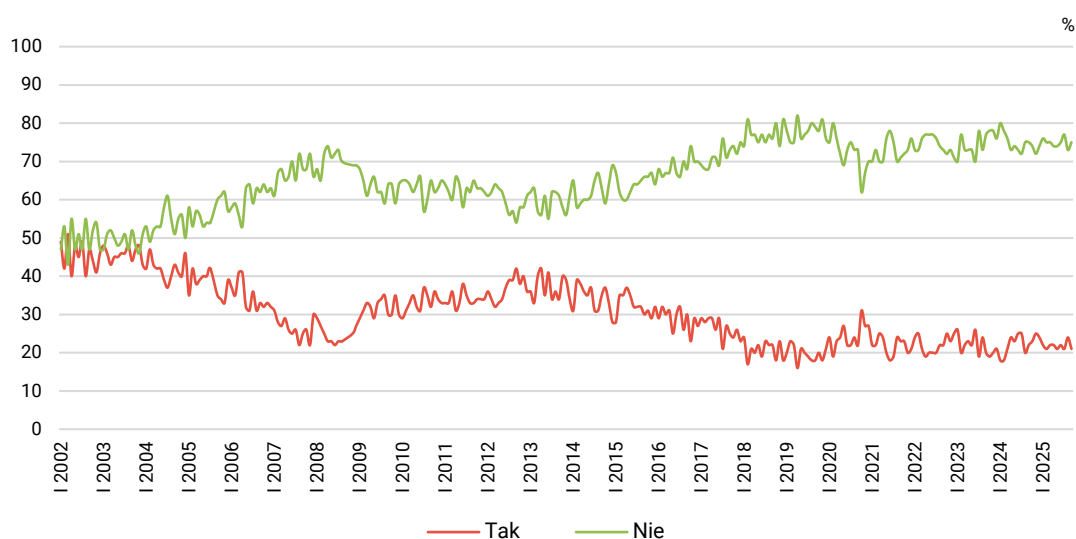
TABELA 4

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób pracujących zarobkowo* według terminów badań													
	2024					2025								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	N=522	N=534	N=582	N=562	N=518	N=555	N=573	N=622	N=615	N=652	N=582	N=576	N=538	N=560
	procentowanie w kolumnach													
Bardzo poważnie się z tym liczę	4	4	5	4	6	5	4	4	5	4	5	4	5	3
Raczej tak	16	18	18	21	18	17	17	18	17	17	17	17	19	18
Raczej nie	41	35	40	37	38	40	39	37	37	37	35	34	39	39
Nie, to mało prawdopodobne	34	40	34	35	36	36	36	38	37	37	40	43	34	36
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	5	3	3	4	2	3	4	3	4	4	3	3	3	4

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

RYS. 6. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo. Zsumowano odsetki odpowiedzi: „Bardzo poważnie się z tym liczę” i „Raczej tak” (Tak) oraz „Nie, to mało prawdopodobne” i „Raczej nie” (Nie). Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

We wrześniu poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia i zagrożenia utratą pracy wiązało się przede wszystkim z przewidywaniem rozwoju sytuacji w zakładzie pracy w ciągu najbliższego roku. Najrzadziej (16%) utraty pracy obawiali się badani przewidujący w ciągu roku stabilizację sytuacji w swoim zakładzie pracy. Nieco częściej (23%) brali to pod uwagę prognozujący, że sytuacja w ich zakładzie pracy poprawi się, a najwyższy poziom obaw o utrzymanie obecnej pracy notujemy wśród zakładających jej pogorszenie (43%).

TABELA 5

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*	Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:			
	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi
	procentowanie w kolumnach			
Bardzo poważnie się z tym liczę	5	1	13	0
Raczej tak	18	15	30	25
Raczej nie	38	44	28	21
Nie, to mało prawdopodobne	39	37	21	35
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	0	2	9	19

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin (N=560)

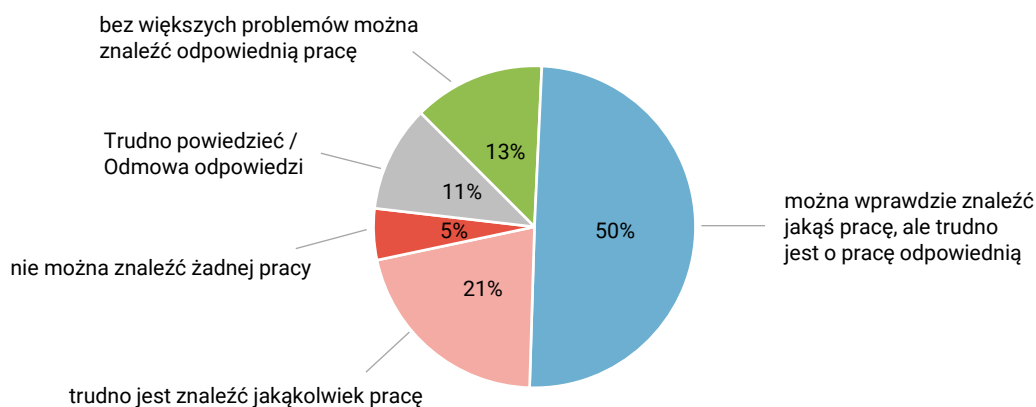
Zróznicowania odpowiedzi w zależności od sektora gospodarki, w którym pracują badani, we wrześniu nie były istotne statystycznie (zob. tabelę aneksową 3). Warto jednak zauważyć, iż w porównaniu z ostatnią dekadą sierpnia² odnotowaliśmy 4-punktowy wzrost poczucia bezpieczeństwa zatrudnienia i taki sam spadek zagrożenia utratą pracy wśród pracujących w sektorze prywatnym poza rolnictwem.

OCENA LOKALNYCH RYNKÓW PRACY

We wrześniu w porównaniu z poprzednim pomiarem oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy wśród ogółu badanych nieznacznie się poprawiły. O 2 punkty procentowe przybyło przekonanych, że w ich miejscowości lub jej okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę (obecnie 13%), o 2 punkty ubyło uważających, że można tam wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią (obecnie 50%), a o 1 punkt procentowy zmniejszyła się grupa przekonanych, że znalezienie pracy w okolicy ich miejsca zamieszkania jest trudne lub całkowicie niemożliwe (obecnie 26%). O 1 punkt procentowy zwiększyła się grupa uchylających się od oceny sytuacji (11%).

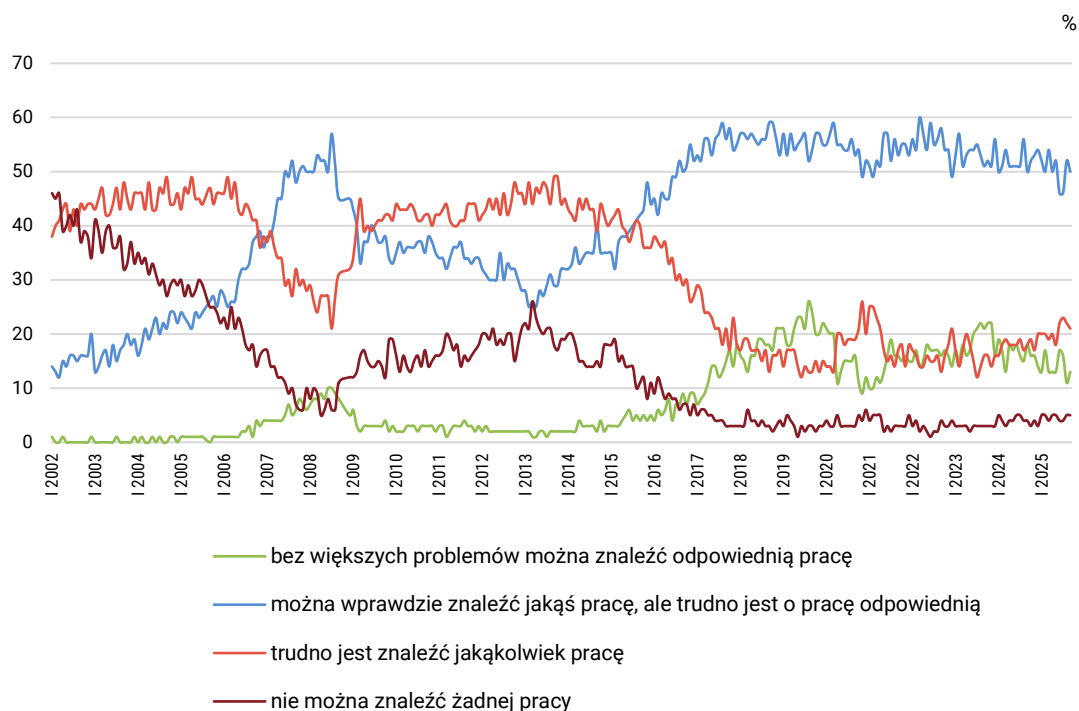
CBOS

RYS. 7. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

² Zob. komunikat CBOS „Nastroje na rynku pracy w ostatniej dekadzie sierpnia”, wrzesień 2025 (oprac. B. Badora).

RYS. 8. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

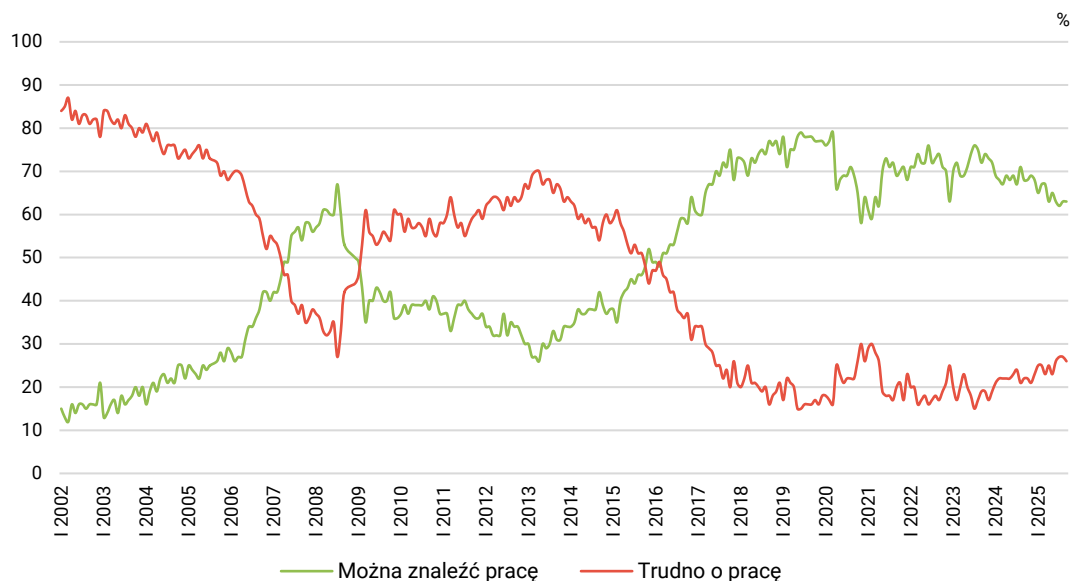
Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 6

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024					2025								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	15	18	16	16	14	13	17	13	13	13	17	16	11	13
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	56	50	52	53	54	52	50	54	50	52	46	46	52	50
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	17	18	19	17	20	20	20	19	20	18	22	23	22	21
– nie można znaleźć żadnej pracy	4	4	3	4	3	5	5	4	5	5	4	4	5	5
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	8	11	10	11	9	11	8	10	12	11	11	11	10	11

Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

RYS. 9. Ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy

Zsumowano odsetki odpowiedzi: „bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę” i „można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią” (Można znaleźć pracę) oraz „trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę” i „nie można znaleźć żadnej pracy” (Trudno o pracę). Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Opinie o możliwości znalezienia pracy w okolicy miejsca zamieszkania istotnie różnicuje wielkość miejscowości, w której mieszkają badani (zob. tabelę aneksową 4). Na poważne trudności ze znalezieniem pracy w miejscu zamieszkania lub jego okolicy najczęściej wskazują mieszkańcy wsi (25% z nich wyraziło przekonanie, że trudno jest tam znaleźć jakąkolwiek pracę, a dodatkowo 8% uznało to za całkowicie niemożliwe), choć w porównaniu z ostatnią dekadą sierpnia o 4 punkty procentowe przybyło respondentów uważających, że można tam znaleźć pracę (obecnie 59%) i o tyle samo ubyło tych, którzy twierdzą, że jest to trudne lub całkowicie niemożliwe (obecnie łącznie 33%). Znacznie lepiej niż mieszkańcy mniejszych miejscowości sytuację na lokalnych rynkach pracy nadal oceniają mieszkańcy co najmniej półmilionowych miast, a przede wszystkim znacznie częściej niż pozostali badani są oni przekonani, że bez większych problemów można tam znaleźć odpowiednią pracę (22%). Warto jednak dodać, iż w porównaniu z ostatnią dekadą sierpnia³ w tych największych miastach odnotowaliśmy pogorszenie ocen (łącznie o 4 punkty procentowe ubyło przekonanych, że można tam znaleźć pracę, a o 7 punktów procentowych zwiększyła się grupa wskazujących na poważne trudności w tym zakresie). Należy też zaznaczyć, iż to kolejne już po sierpniowym pogorszeniu ocen lokalnych rynków pracy wśród mieszkańców największych metropolii.

³ Zob. przypis 2.

Oceny lokalnych rynków pracy wyraźnie różnicuje też wiek badanych, przy czym we wrześniu najgorzej sytuację na nich oceniali badani najmłodsi, czyli osoby w wieku 18–24 lata, z których aż 41% wskazywało na poważne trudności ze znalezieniem pracy w okolicy miejsca zamieszkania. Ponadto w porównaniu z ostatnią dekadą sierpnia w tej grupie badanych odnotowaliśmy pogorszenie ocen (o 3 punkty procentowe ubyło przekonanych, że można tam znaleźć odpowiednią pracę, a o 7 punktów procentowych zwiększyła się grupa wskazujących na poważne trudności w tym zakresie). Najlepsze oceny lokalnym rynkom pracy wystawili natomiast badani w wieku 35–44 lata, a następnie – osoby z przedziału 45–54 lata (odpowiednio 76% i 74% z nich uważało, że w okolicy miejsca zamieszkania można znaleźć pracę, a 18% i 23% mówiło o poważnych trudnościach w tym zakresie). W tej ostatniej grupie w porównaniu z ostatnią dekadą sierpnia o 5 punktów procentowych przybyło przekonanych, że w miejscu zamieszkania lub jego okolicy można znaleźć pracę.

Tak jak poprzednio przekonanie, że w miejscu zamieszkania lub jego okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę, znacznie częściej wyrażali mężczyźni niż kobiety (16% wobec 10%). W wrześniu natomiast kobiety znacznie częściej niż mężczyźni uchylały się od oceny sytuacji (13% wobec 8%).

W wrześniu oceny sytuacji w zakładach pracy i prognozy jej rozwoju w ciągu najbliższego roku utrzymywały się na poziomie odnotowanym w ostatniej dekadzie sierpnia. Wśród pracujących zarobkowo minimalnie poprawiło się poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia, a wśród ogółu badanych – oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

TABELA 1

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		61	26	12	1	560
Płeć	Mężczyźni	61	26	12	1	300
	Kobiety	62	26	11	1	261
Wiek	18–24 lata	84	13	3		36
	25–34	58	30	12		119
	35–44	65	21	12	2	158
	45–54	58	29	12	1	148
	55–64	56	26	18	1	79
	65 lat i więcej	56	34	9		19
Miejsce zamieszkania	Wieś	62	23	14	1	208
	Miasto do 19 999	60	29	9	2	72
	20 000 – 99 999	62	25	11	2	107
	100 000 – 499 999	59	33	7	1	93
	500 000 i więcej mieszk.	63	22	15		80
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	53	10	33	4	21
	Zasadnicze zawodowe	57	27	15	1	98
	Średnie	65	26	7	2	201
	Wyższe	61	26	12	0	240
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	63	26	12		142
	Średni personel, technicy	58	31	9	2	51
	Pracownicy adm.-biurowi	66	28	6		69
	Pracownicy usług	65	16	16	3	69
	Robotnicy wykwalifikowani	56	31	13		89
	Robotnicy niewykwalifik.	66	22	7	5	39
	Rolnicy	39	31	24	6	26
	Pracujący na własny rach.	62	24	13		69
	Emeryci	100				3
Pracuje w:	Uczniowie i studenci	100				3
	inst. państw., publicznej	58	28	11	3	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	56	29	16		109
	sekt. pryw. poza rolnict.	67	23	10	0	290
	prywatnym gosp. rolnym	41	33	22	5	30
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	51	29	14	6	43
	Od 2000 do 2999 zł	59	28	12	1	58
	Od 3000 do 3999 zł	71	18	10	2	77
	Od 4000 do 5999 zł	59	24	16		96
	6000 zł i więcej	67	19	13	1	77
	Trudno powiedzieć	57	33	9	1	86
Ocena własnych war. mater.	Odmowa odpowiedzi	61	28	11		123
	Złe	15	44	42		18
	Średnie	43	41	16		138
Udział w prakt. religijnych	Dobre	70	20	9	2	405
	Kilka razy w tygodniu	48	40	11		9
	Raz w tygodniu	59	25	14	2	159
	1–2 razy w miesiącu	69	18	13		78
	Kilka razy w roku	62	26	12	1	163
	W ogóle nie uczestniczy	62	28	9	1	141
Poglądy polityczne	Lewica	66	24	10		107
	Centrum	59	26	14	1	179
	Prawica	59	28	12	1	209
	Trudno powiedzieć	68	22	5	4	53

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:				Liczba osób
		poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		19	63	11	7	560
Płeć	Mężczyźni	21	63	10	6	300
	Kobiety	16	63	13	8	261
Wiek	18–24 lata	23	61	13	3	36
	25–34	27	56	10	7	119
	35–44	21	61	14	4	158
	45–54	13	67	11	9	148
	55–64	9	73	9	8	79
	65 lat i więcej	30	56	10	4	19
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	61	13	7	208
	Miasto do 19 999	9	72	11	8	72
	20 000 – 99 999	19	62	11	8	107
	100 000 – 499 999	19	66	11	4	93
	500 000 i więcej mieszk.	27	57	9	6	80
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	6	57	28	10	21
	Zasadnicze zawodowe	10	74	8	7	98
	Średnie	22	66	8	4	201
	Wyższe	21	57	14	8	240
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	20	54	15	10	142
	Średni personel, technicy	23	55	11	10	51
	Pracownicy adm.-biurowi	16	69	6	10	69
	Pracownicy usług	11	71	12	6	69
	Robotnicy wykwalifikowani	20	66	12	2	89
	Robotnicy niewykwalifik.	14	74	8	5	39
	Rolnicy	8	71	16	5	26
	Pracujący na własny rach.	29	59	9	3	69
	Emeryci	23	77			3
	Uczniowie i studenci		100			3
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	15	62	12	11	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	12	75	9	5	109
	sekt. pryw. poza rolnict.	24	59	12	6	290
	prywatnym gosp. rolnym	11	70	14	5	30
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	11	78	5	6	43
	Od 2000 do 2999 zł	23	53	20	4	58
	Od 3000 do 3999 zł	19	65	11	5	77
	Od 4000 do 5999 zł	22	63	10	5	96
	6000 zł i więcej	31	54	9	6	77
	Trudno powiedzieć	20	63	13	4	86
	Odmowa odpowiedzi	9	67	11	13	123
Ocena własnych war. mater.	Złe	29	24	47		18
	Średnie	10	69	13	8	138
	Dobre	21	63	9	7	405
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		90		10	9
	Raz w tygodniu	23	57	13	8	159
	1–2 razy w miesiącu	9	75	11	5	78
	Kilka razy w roku	20	64	7	9	163
	W ogóle nie uczestniczy	22	63	14	2	141
Poglądy polityczne	Lewica	22	63	10	5	107
	Centrum	18	66	11	5	179
	Prawica	19	64	11	6	209
	Trudno powiedzieć	17	55	14	15	53

TABELA 3

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?					Liczba osób
		Bardzo poważnie się z tym liczę	Raczej tak	Raczej nie	Nie, to mało prawdopodobne	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		3	18	39	36	4	560
Płeć	Mężczyźni	4	17	39	36	4	300
	Kobiety	3	19	39	35	4	261
Wiek	18–24 lata	8	27	34	31		36
	25–34	4	14	44	34	3	119
	35–44	5	19	38	36	3	158
	45–54	1	19	42	32	5	148
	55–64	1	16	29	47	6	79
	65 lat i więcej	3	17	49	24	7	19
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	24	36	32	4	208
	Miasto do 19 999		18	42	34	6	72
	20 000 – 99 999	3	15	37	42	3	107
	100 000 – 499 999	1	11	44	42	2	93
	500 000 i więcej mieszk.	7	17	45	29	2	80
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	14	42	36	8		21
	Zasadnicze zawodowe		16	41	38	5	98
	Średnie	3	18	41	35	3	201
	Wyższe	4	18	37	37	4	240
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3	15	37	39	5	142
	Średni personel, technicy	1	24	37	35	3	51
	Pracownicy adm.-biurowi	1	13	44	39	2	69
	Pracownicy usług	3	22	31	38	5	69
	Robotnicy wykwalifikowani	2	26	41	31		89
	Robotnicy niewykwalifik.	5	13	54	26	2	39
	Rolnicy		14	28	52	5	26
	Pracujący na własny rach.	8	18	42	26	7	69
	Emeryci			55	45		3
	Uczniowie i studenci			62	38		3
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	13	42	41	4	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4	25	41	28	3	109
	sekt. pryw. poza rolnict.	5	19	39	34	4	290
	prywatnym gosp. rolnym		13	28	55	5	30
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł		30	18	53		43
	Od 2000 do 2999 zł	2	19	58	22		58
	Od 3000 do 3999 zł	7	18	35	35	5	77
	Od 4000 do 5999 zł	3	17	46	32	2	96
	6000 zł i więcej	4	12	39	45		77
	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	2	18	44	34	2	86
Ocena własnych war. mater.	Złe	3	19	32	35	11	123
	Średnie	21	27	25	18	10	18
	Dobre	3	23	42	23	9	138
Udział w prakt. religijnych	Dobre	2	16	39	41	2	405
	Kilka razy w tygodniu		33	57	10		9
	Raz w tygodniu	3	16	37	40	5	159
	1–2 razy w miesiącu	5	19	38	35	3	78
	Kilka razy w roku	1	17	46	33	3	163
W ogóle nie uczestniczy	5	22	34	37	2	141	
Poglądy polityczne	Lewica	3	17	34	45	1	107
	Centrum	3	22	43	29	3	179
	Prawica	5	18	38	36	4	209
	Trudno powiedzieć		13	44	39	4	53

TABELA 4

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprowadzić znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		13	50	21	5	11	969
Płeć	Mężczyźni	16	52	19	5	8	463
	Kobiety	10	48	23	5	13	506
Wiek	18–24 lata	5	52	35	6	2	79
	25–34	12	51	23	7	7	139
	35–44	16	60	16	2	7	189
	45–54	16	58	18	5	3	173
	55–64	12	47	26	5	10	140
	65 lat i więcej	14	36	19	7	23	249
Miejsce zamieszkania	Wieś	13	46	25	8	9	387
	Miasto do 19 999	9	53	23	7	8	131
	20 000 – 99 999	11	52	23	3	12	186
	100 000 – 499 999	14	57	13	2	14	147
	500 000 i więcej mieszk.	22	48	13	2	15	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	4	47	24	10	15	100
	Zasadnicze zawodowe	16	46	24	7	7	216
	Średnie	11	50	23	4	11	353
	Wyższe	17	53	15	3	11	300
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	18	53	16	4	9	144
	Średni personel, technicy	9	64	20	4	3	52
	Pracownicy adm.-biurowi	17	47	27	5	5	70
	Pracownicy usług	15	57	21	4	3	71
	Robotnicy wykwalifikowani	8	64	19	7	2	90
	Robotnicy niewykwalifik.	13	55	23	3	6	39
	Rolnicy	24	47	20	5	5	31
	Pracujący na własny rach.	15	58	18	2	8	69
	Bezrobotni		36	55	9		20
	Emeryci	13	39	17	8	23	263
	Renciści	13	30	30	5	23	34
	Uczniowie i studenci	5	56	32	2	4	39
	Zajmujący się domem i inni	12	49	31	3	5	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	16	54	18	6	7	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	51	31	7	3	109
	sekt. pryw. poza rolnict.	16	60	16	2	5	290
	prywatnym gosp. rolnym	25	49	16	5	6	30
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	13	42	33	5	7	102
	Od 2000 do 2999 zł	7	62	15	5	12	144
	Od 3000 do 3999 zł	10	44	27	8	11	134
	Od 4000 do 5999 zł	19	57	13	6	5	137
	6000 zł i więcej	28	52	6	2	11	92
	Trudno powiedzieć	12	38	32	5	13	152
	Odmowa odpowiedzi	10	52	20	4	13	207
Ocena własnych war. mater.	Złe	8	31	31	9	21	56
	Średnie	8	47	28	5	12	290
	Dobre	16	53	17	5	9	623
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		65	15	3	17	34
	Raz w tygodniu	13	47	23	7	11	309
	1–2 razy w miesiącu	10	48	24	10	9	132
	Kilka razy w roku	14	53	21	2	10	244
	W ogóle nie uczestniczy	18	49	19	4	10	225
Poglądy polityczne	Lewica	15	52	20	4	9	185
	Centrum	18	49	21	3	10	273
	Prawica	10	55	20	7	9	359
	Trudno powiedzieć	13	35	26	6	20	126